

LES RATES

Fa almenys 9 anys que som veïns. Però, no ens coneixem realment, només de tant en tant un 'bon dia' o una 'bona tarda'. Res més. La primera i última vegada que em va dirigir més d'una paraula era quan va morir el meu marit, fa cinc anys. I des de llavors porto una vida solitària.

Però, ahir a la tarda es va presentar a la meua porta.

–Bona tarda, preciosa –em va dir d'una manera massa familiar, i de seguida em va donar un gran ram de flors en tot tipus de colors.

–Ha sorgit una urgència, els meus pares han tingut un accident i he d'anar a veure'ls ara mateix. Estaré fora un parell de dies, podries cuidar de les meves mascotes?

Em va mirar amb uns ulls seductors i sense pensar-m'hi vaig acceptar. Em va donar la clau de la seva casa i va dir que havia deixat una papereta amb instruccions sobre la taula.

–Adéu i gràcies!

No em va donar ni tan sols l'oportunitat de respondre-li.

Després d'aquesta estranya trobada, em vaig preguntar diverses vegades per què estava tan aclaparada per ell. De fet, gairebé no el coneixia: ni tan sols sabia que tenia mascotes. A més, no m'agradaven massa els animals. Però, massa tard, hauria de patir les conseqüències per haver acceptat.

Després de sopar i amb una mica de reticència, vaig entrar per la porta del darrere a la casa del veí.

Era un territori conegut, la seva casa tenia la mateixa distribució que la meua. La cuina estava ordenada i neta; el forn i les aixetes brillaven. En obrir la porta de la sala d'estar, vaig percebre una olor penetrant i vaig tapar-me el nas amb dos dits. Les cortines estaven tancades i no es podia veure res en la foscor. La meua mà va trobar l'interruptor de la llum. De sobte, la sala es va banyar en un mar de llum i llavors em vaig adonar que m'estaven mirant. Vaig sentir un crit de terror i vaig escapar tan ràpid com vaig poder.

Tremolant i espantada em vaig deixar caure en una cadira al jardí. El meu cor s'havia tornat boig. Em vaig adonar que aquell crit havia sigut el meu. Em va costar realitzar el que vaig veure en encendre la llum: hi havia un munt de gàbies petites contra la paret. Des de l'interior d'aquelles gàbies em van mirar com a mínim vuitanta ulls vermells plens de por.

I jo pensava que hauria de cuidar un gat, o potser un canari o un carpí daurat, doncs no, eren rates blanques...

Llavors vaig entendre aquell ram de flors i la mirada seductora del meu veí.

La idea que hi havia unes quaranta rates dins de la casa em va fer tremolar de nou. Però, no tenia cap opció; no podia deixar-los morir de fam.

Quan el meu cor va tornar a la normalitat, vaig tornar a entrar.

Les bèsties estaven segures en les seves gàbies, així no em podia passar res i em vaig animar.

Vaig intentar ignorar la mirada de les rates i vaig anar directament a la taula on estava la papereta.

–Estimada veïna:

Espero que no estiguis massa espantada. Són animals dolços i pacífics. Si us plau, dona'ls aigua fresca i una cullerada de menjar cada nit. El menjar és a la cuina. Netejaré les gàbies quan torni a casa.

No puc dormir i quan finalment em dormo, tinc malsons. Veig rates pertot arreu. M'aixeco i vaig al bany per prendre una dutxa per oblidar-me del malson. Com que ja estic desperta, decideixo tornar a la casa del veí per controlar els meus 'nous amics'. No n'estic segura si he tancat les gàbies.

Tot sembla serè. Les gàbies estan ben tancades i les rates em miren amb curiositat. Veig una carta que haurà caigut a terra, l'agafo; té un logo que m'atreu

l'atenció. 'CCEA' hi ha està escrit amb lletres grans. Desxifro les lletres més petites a continuació: Comissió Central d'Experimentació amb Animals.

Experimentació amb animals? A casa del meu veí? No, això no és possible. Però, tantes rates? Deixo la carta sense llegir-la sobre la taula i torno ràpidament a casa meva, el meu refugi segur. Tinc tanta pressa que ni tan sols m'adono que hi ha una tassa de cafè bruta a la cuina que abans estava tant neta.....

Els meus ulls volen per la pantalla del meu ordinador.

'Experimentació amb animals', he cercat a Google. Em surten un munt de pàgines amb informació. Escullo una pàgina aleatòria, i veig una foto amb rates blanques com les rates del meu veí i fins i tot les gàbies són iguals. Llegeixo el text que apareix al costat de la foto:

"Les rates serveixen per a la investigació conductual. Aprenen ràpidament diferents accions, més ràpid que, per exemple, ratolins. Els seus cervells també són més grans que els dels ratolins i per aquest motiu poden ser estudiats amb més detall. Les rates s'utilitzen per investigar substàncies potencialment tòxiques, medicaments i substàncies addictives. Són animals tranquils i fàcils de cuidar".

Veus? És molta casualitat. Hauria de trucar a la policia? Però, de què els he d'informar? Les rates no es veuen descuidades. No, ara no puc trucar a la policia. Imagina't que no passa res i faig el ridícul. Aquesta nit aniré a tafanejar quan vaig a donar el menjar a les rates.

Perquè això és irrefutable: en tot cas els animals han de ser atesos. Pobres animals.

Passo la resta del dia navegant per Internet per cercar informació sobre experiments amb animals. Amb els ulls irritats de tanta pantalla, apago l'ordinador.

Tant sols el dia abans d'ahir vaig desitjar una mica més de tensió en la meva avorrida existència. Ara només vull retornar la clau al veí i tornar a aquesta existència avorrida. Quin calvari!

És hora de donar de menjar a les rates. Sembla que em miren agraïts abans d'atacar el menjar. En realitat, són animals molt bonics, amb el seu pelatge blanc i els ulls vermells. Fins i tot els parlo suaument.

Un cop feta aquesta tasca, decideixo llegir la carta de la CCEA i llegeixo amb impaciència el que diu. Després de molts anys de discussions, definitivament no li donen permís per adquirir animals per a fer investigacions o coses similars. Em pregunto de nou per què doncs hi ha tantes rates a la casa.

La meva intuïció em diu que aquí hi ha alguna cosa que no quadra. Malgrat la meva por, decideixo esbrinar el que passa. No vull trucar a la policia, així que hauré d'investigar jo mateixa.

Pujo les escales i obro les portes del primer pis, però tant el dormitori principal com les altres dues habitacions estan netes i ordenades; no s'hi veu res estrany.

Què estic fent? Les petites criatures que a principi em van provocar un esglai de mort, ara em fan fer coses que mai pensava que seria capaç de fer-les.

Però, ja que hi soc, he de seguir. Amb valentia, pujo les escales fins a l'àtic. Obro l'única porta que hi ha i amb estupor veig una exposició nombrosa d'ampolles, microscopis i xeringues. Sembla un petit laboratori. El veí podria fer experiments amb animals de manera il·legal?

—Bé, Marta —intento tranquil·litzar-me en veu alta —d'on venen aquests pensaments tan sinistres? Per què t'hauria encarregat la cura de les rates si fos alguna cosa il·legal? Massa arriscat.

Una mà a l'espatlla em fa horripilar.

—Bona nit, preciosa. Una veu familiar.

Em giro i li miro sense paraules als ulls, igual que la primera vegada. Però aquesta vegada els ulls desprenen fredor.

–Què en penses del meu centre de recerca? És una llàstima que la comissió no vulgui cooperar –continua–. Però no deixaré que l'obra de la meva vida sigui frustrada per ells.

Abans de poder respondre-li, sento com em llença un drap contra el nas i la boca. Noto una estranya olor dolça i gairebé immediatament em sento afeblida.

–L'etapa final de la meva recerca requereix un ser humà que serveixi de conillet d'índies.

Malgrat la meva feblesa, intento treure la seva mà amb tota la meva força. Quan m'adono que no ho aconsegueixo, li dono una puntada fort com puc a la tibia.

–Mal perida –cria mentre el drap li cau de la mà. Mentre ell vol recollir-ho, noto l'aire fresc, que immediatament elimina l'olor dolça. Això em dona un descans.

Llavors veig com aboca un doll generós de cloroform al drap. Ràpidament li dono petades on puc i li rasco la cara amb les meves ungles.

M'agafa amb força i empeny de nou el drap sota el meu nas. Immediatament noto l'impacte d'una quantitat tan gran de cloroform. Sé que una dosi alta pot conduir a la mort...

Tossint i mig marejada, ho intento explicar.

–Creus que jo no sé que la diferència entre una dosi efectiva i letal de cloroform és molt petita? Però, ara no em deixes cap altra opció –respon amb impassibilitat–. M'has portat al límit.

Mentre ell segueix parlant-me, sé que em queda poc temps, només trigarà un minut abans que estigui completament inconscient. Una vegada més, intento donar-li una puntada, però no té cap efecte. Amb un somriure manté el drap sota el meu nas.

–T'he observat durant mesos. La teva existència solitària fa que siguis la persona perfecte per fer experiments. Qui et trobaria a faltar? –em diu murmurant, conscient del seu poder sobre mi.

Intento resistir una vegada més amb tota la meva força, però m'adono que el meu cos s'està tornant més feble i sé que no puc guanyar aquesta baralla injusta.

–Només havia d'atraure't fins a aquí, però això va ser increïblement senzill, preciosa ... –va dir rient de forma cínica.

Ara, tot el que puc sentir és un grinyol profund que poc a poc es converteix en un so més i més feble. Ja no sé si prové del vent o de les rates. O...

Llavors tranquil·litat. Tan tranquil com la mort.

Pseudònim: Iris